

mědělce a zapadá do sféry podnikání živnostenského (srovnej Boh. A 7391/28). Námitky stěžující si strany nesly se během řízení tím směrem, že zahradnictví A. D. má povahu podniku živnostenského. Žalovaný úřad odůvodnil svůj výrok, že jmenovaní zaměstnanci přísluší nemocenským pojištěním k zemědělské okresní nemocenské pokladně, jediné zjištěnou okolností, že byli výhradně zaměstnáni pracemi, spojenými s obděláváním půdy (rytím, hnojením, sázením atd.). Nepřihlížel vůbec k povaze zahradnictví A. D. a neodůvodňuje svůj výrok konkrétními poměry podniku samého. Z hořejších úvah však následuje, že kritérium pro zodpovědění otázky, zda ten který pojištěnec je zaměstnán v podniku zemědělském či živnostenském, nenáleží hledati v obsahu práce jím konané (a ovšem ani ve formální okolnosti, že zaměstnavatel ohlásil podnik jako podnik živnostenský a že zaměstnance své má přihlášeny u společenstva), nýbrž jediné v tom, zdali pojištěnec koná práce v podniku zemědělském, jak shora byl blíže definován. Zjištění v tomto směru bylo nezbytné již proto, poněvadž stěžující si strana během řízení trvala na námitce, že zahradnictví D. bylo podnikem živnostenským. Opominutí tohoto zjištění lze vykládati jen tak — jak si je i stížnost vykládá — že žalovaný úřad pokládal své zjištění, že D. zaměstnávala jmenované pojištěnce pracemi zemědělskými....., za postačující pro vyřešení sporné otázky, zda zahradnictví její bylo zemědělské nebo živnostenské. Tím, že žalovaný úřad přiznal rozhodující význam okolností, jež podle hořejších úvah samy o sobě pro vyřešení sporné otázky nejsou rozhodné, porušil zákon. Bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o správním soudě, a bude na žalovaném úřadě, aby přihlížejce ke znakům, které podle hořejších vývodů mohly by zahradnictví to případně charakterisovati jako živnost (tak výroba prodejných produktů, rostlin, květů, plodů mimo dobu jejich přirozeného vzrůstu, umělé pěstování cizokrajných rostlin v našich krajích neaklimatisovaných, obchodování i s cizími produkty, způsob výdělečného používání rostlin), znovu rozhodl.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 24. května 1930, č. 24086/28.)

K § 14 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. (Mzdové záznamy).

O mzdových záznamech ustanovuje § 14, zák. č. 221/1924 Sb. z. a n., že zaměstnavatelé jsou povinni vésti záznamy, kterých je třeba, aby byly vyšetřeny požitky jednotlivých pojištěnců, a uschovati je aspoň po dobu pěti let. Jest mimo spor, že vdova J. W. nevedla vůbec mzdových záznamů o svých zaměstnancích povinně pojištěných. Citovaný § 14, ukládáje zaměstnavatelům povinnost vésti mzdové záznamy, nestanoví žádných výjimek a neobmezuje povinnost tuto na jisté kategorie zaměstnavatelů. Ze znění jeho třeba tedy souditi, že se týká každého zaměstnavatele, t. j. každé osoby, na jejíž vrub jsou vykonávány činnosti uvedené v §§ 2 až 4 cit. zákona (§ 8). Jmenovitě není v citovaném ustanovení § 14 — jak stížnost správně uvádí — podkladu pro výklad, že by se netýkal zaměstnavatelů, jejichž zaměstnanci, pojištěním povinni, jsou zjednáni se stálým ročním platem, poněvadž zmíněná povinnost je všeobecná, z níž zákon nestanoví žádných výjimek. (Teprve § 7 zákona ze dne 8. listopadu 1928, č. 184 Sb. z. a n. (s účinností od 1. ledna 1929), připouští, aby nařízením byli zproštěni této povinnosti zaměstnavatelé, kteří nezaměstnávají zpravidla více než 3 osoby, podléhající pojištění.) Pojišťovací ústavy mohou podle § 15 cit. zák. svými oprávněnými zmocněnci dáti nahlížeti do mzdových záznamů, pomocných zápisů a dokladů zaměstnavatelových, které se vztahují k přihláškám a odhláškám zaměstnanců. Z toho ovšem plyne ratio legis § 14, umožniti pojišťovněm po dobu pěti let,

po kterou mzdové záznamy musí býti zaměstnavatelem uschovány, aby se přesvědčily o správnosti přihlášek a odhlášek každého pojištěnce, jehož přihlášku nebo odhlášku uznají za nutno co do správnosti kontrolovati.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 24. května 1950, č. 8537/50.)

K § 13, zák. čl. XIX/1907.

Stížnost uplatňuje, že žalovaný úřad si nesprávně vykládá předpis § 13 zák. čl. XIX/1907, podle něhož mzdový výkaz jest podati u okresní pokladny do třetího dne následujícího týdne, v ten smysl, že lhůtu je počítati od pondělí, t. j. 22. prosince 1924, kdežto ve skutečnosti týden skončil 19. prosince 1924, takže prvý den třídní lhůty byl správně 20. prosince a nikoli 22. prosince 1924, ježto cit. § 13 nikde nestanoví, že mzdové výkazy musí zníti na kalendářní týden, takže by počítání lhůty mělo začíti ponděním. V praxi se to nikdy neprovádělo a ponechávalo se libovůli zaměstnavatele, aby si začátek týdne sám stanovil podle toho, jak vyplácí požitky svým zaměstnancům. Navrhuje zrušení nařikávaného rozhodnutí pro nezákonnost. Stížnosti nelze dáti za pravdu. Citovaný § 13, zák. článku XIX z r. 1907, jenž připouští hromadné přihlášky pojištěnců týdenními nebo měsíčními výplatními listinami, stanoví v posledním odstavci, že výplatní listiny musí nejdéle do třetího dne následujícího týdne a, pokud se týče, měsíční výplatní listiny do třetího dne následujícího měsíce okresní dělníky pojišťující pokladně býti zaslány. O tento předpis se opírá jak žalovaný úřad, tak i stěžovatelka. Jde o výklad slov zákona: »do třetího dne následujícího týdne«. Slovům a větám, jimiž zákon mluví, jest rozuměti tak, jak se jim obyčejně a obecně rozumí, leda by zákon sám dal zřejmě najevo úmysl, že se jim má rozuměti ve smyslu odchýlném a zvláštním. »Týdnem« rozumí se obyčejně a obecně časový úsek sedmi dnů, a to, není-li jinak určeno nebo nepodává-li se z povahy věci, úsek od pondělí do neděle včetně (kalendářní týden). Zákon nestanoví, že výrazu »týden« v § 13 použitému jest rozuměti ve smyslu odchýlném, zejména, že by měl býti pojímán tak, jak stížnost míní, že třetí den následujícího týdne se má počítati ode dne výplaty mezd, jak si jej stanovil zaměstnavatel. Kdyby byl zákon takové počítání lhůty zamýšlel, byl by to jistě vyjádřil výslovně na př. slovy: »do tří dnů ode dne výplaty« nebo »do třetího dne následujícího pracovního týdne« a pod. Kdyby byl chtěl ponechati zaměstnavateli, aby si libovolně stanovil, jak týden bude počítati, byl by i to vyslovil. Obratem »do třetího dne následujícího týdne«, jímž se v obyčejné mluvě vyjadřuje asi tolik, jako »do příští středy«, dal zákon podle náhledu Nejvyššího správního soudu nepochybně najevo, že má na mysli kalendářní týden. I z povahy věci podává se čítání týdne od pondělí do neděle, ježto neděle jest všeobecně normována za den odpočinku, tedy za přirozený mezník, oddělující jednotlivé týdny práce. Neudržitelnost stanoviska stížnosti vynikne obzvláště, přihlédne-li se k dalšímu ustanovení, podle něhož výplatní listiny měsíční jest zaslati do třetího dne následujícího měsíce, kteréžto ustanovení jest zcela obdobné onomu, upravujícímu přihlašování týdenními výplatními listinami. Kdyby byl výklad stížnosti správný, musil by přiléhati i na počítání lhůty pro předkládání měsíčních výplatních listin. Nelze domysleti, jak by v tomto případě stěžující si strana pojem měsíce vkládala, aby nepřišla v rozpor se svým názorem, že pro počítání lhůty § 13 jest rozhodným den výplaty mezd, kdyžte konec měsíce s obvyklými týdenními dny výplaty nemá nic společného. Bylo by protimyslným chtíti dovozovati, že zákon, používaje výrazů »měsíční« a »měsíc«, míní jiný úsek časový než právě měsíc (kalendářní měsíc), na př. poslední